

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

30
ΧΡΟΝΙΑ ΔΕΙΞΕΤΕΣ

<http://www.floropoulos.gr> - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Α. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ
Γ' ΤΑΞΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**

Σάββατο, 7 Ιανουαρίου 2023

Θέμα Α

Α1. Στο κείμενο 1 καταγράφονται οι συνέπειες του πολέμου στα παιδιά. Συγκεκριμένα, παραβιάζονται βασικά τους ανθρώπινα δικαιώματα (στη ζωή, στην οικογένεια, στην εκπαίδευση, στην προστασία από τη βία), ενώ παράλληλα υιοθετούν επιθετική συμπεριφορά εφόσον μεγαλώνουν σε εμπόλεμες καταστάσεις. Εκδηλώνουν αισθήματα μίσους, φόβου και πένθους, πολλά στρατολογούνται στον πόλεμο, ενώ όσα αναζητούν άσυλο σε άλλες χώρες πέφτουν θύματα διαφόρων μορφών δουλείας καθώς είναι ευάλωτα στην εκμετάλλευση.

Θέμα Β

Β1. α.

1. Λάθος
2. Σωστό
3. Σωστό

β. Ο Πολιτισμός μας ανέχεται όσα συμβαίνουν στους πολέμους και εθελουφλεί προκλητικά για το εάν τα κύρια θύματά τους είναι τα παιδιά. Ο λόγος απλός. Η σημερινή κοινωνία βασίζεται στην παραγωγή υλικών αγαθών και στο κέρδος με κάθε κόστος, αδιαφορώντας για το άτομο και την αξία του. Υπέρτατο αγαθό είναι το συμφέρον των ισχυρών και η ενίσχυση της εξουσίας τους, οτιδήποτε άλλο είναι παράπλευρη απώλεια.

Β2. Στο κείμενο 2 πρόθεση του ομιλητή είναι να υπενθυμίσει στο ακροατήριο τη φρίκη του πολέμου και να το παρακινήσει στην εδραίωση ενός ειρηνικού κόσμου που διέπεται από τη συνεργασία και την πρόοδο. Οι γλωσσικές επιλογές και οι τρόποι πειθούς που χρησιμοποιεί πραγματώνουν αυτή την πρόθεση. Συγκεκριμένα, με τη μεταφορική χρήση της γλώσσας και τους επιθετικούς προσδιορισμούς, π.χ. «Η ανθρωπότητα βυθίστηκε σε έναν αποτρόπαιο λαβύρινθο

αδίστακτων μαχών», «ζοφερή καταμέτρηση», φέρνει στη μνήμη τη φρικαλεότητα του πολέμου. Με την προτρεπτική υποτακτική και το α' πληθυντικό «Ας πάρουμε πάλι», «ας συνδυάσουμε τις ελπίδες μας» παρακινεί το ακροατήριο σε συνεργασία για την εδραίωση ενός ειρηνικού κόσμου. Οι παραπάνω γλωσσικές επιλογές ως μέσα πειθούς της επίκλησης στο συναίσθημα (συγκινησιακή γλώσσα) επιτυγχάνουν την αρχική πρόθεση του ομιλητή.

B3. α. Το πρόσωπό τους έχει σκληρύνει → Το πρόσωπό τους έχει γίνει βλοσυρό.

Βαθιά ριζωμένα ψυχικά τραύματα έχουν καταγραφεί → Έχει επηρεαστεί ιδιαίτερος αρνητικά η ψυχική τους υγεία από τα βιώματα του πολέμου.

Ζωγραφισμένη τη φρίκη στο πρόσωπό τους → Στο πρόσωπό τους είναι έκδηλη η φρίκη.

β. Ο τίτλος του κειμένου 1 «Τα παιδιά του πολέμου» είναι σύντομος καθώς αποτελείται από ένα ονομαστικό σύνολο με μεταφορική χρήση της γλώσσας, αφού τα παιδιά δεν ανήκουν στον πόλεμο αλλά είναι οι συνέπειες αυτού. Πρόκειται για έναν επιτυχημένο τίτλο καθώς έχει σχέση με το θέμα και το περιεχόμενό του, εφόσον σε όλο το κείμενο παρουσιάζονται οι συνέπειες που επιφέρει ο πόλεμος σε μια ευάλωτη πληθυσμιακή ομάδα, τα παιδιά.

Θέμα Γ

Γ1. Στο κείμενο 3 είναι φανερό το αντιπολεμικό μήνυμα που θέλει να μεταδώσει το ποιητικό υποκείμενο. Παρουσιάζεται η «Διεθνής Παιδούπολη Πεσταλότσι», ένα υπαρκτό χωριό στην Ελβετία που δημιουργήθηκε μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου πολέμου, για να φιλοξενήσει τα ορφανά του πολέμου από τα «τέσσερα σημεία της γης». Ως θεμελιώδης αξία προβάλλεται η αγάπη και η συμφιλίωση των λαών που εκπροσωπούνται στο πρόσωπο των παιδιών με τη μεταφορά «τα πρόσωπα των παιδιών είναι πατρίδες». Μέσα από τη διπλή τελεία και τις εικόνες ειρηνικής και ανέμελης ζωής που ακολουθούν («να μαζεύουν λουλούδια», «να ψαρεύουν στις λίμνες») προβάλλεται έντονα το αίτημα/δικαίωμα κάθε ανθρώπου και περισσότερο των παιδιών: η ειρήνη, η χαρά, η ασφάλεια. Δικαίωμα που ενισχύεται ακόμα περισσότερο από την αντίθεση «δεν ήταν διαφορετικά το γέλιο, τα χέρια, οι κινήσεις τους και όμως σκοτώθηκαν» τονίζοντας την ισότητα όλων των ανθρώπων. Το αίτημα για παγκόσμια ειρήνη και συναδέλφωση εμφανίζεται ακόμα πιο επιτακτικό στο τέλος του ποιήματος με την επανάληψη του επιθέτου «ίδιο» («με το ίδιο τραγούδι κάτω από τον ίδιο ήλιο») και την συνεκδοχή «όλη η Υδρόγειος προσεύχεται».

Κατά τη γνώμη μου, το συγκεκριμένο μήνυμα βρίσκει απήχηση στις μέρες μας, καθώς ακόμα μαίνονται πόλεμοι, ακόμα σκοτώνονται πολλοί αθώοι, ακόμα εξαναγκάζονται σε ακούσια μετανάστευση χιλιάδες άμαχοι. Παρά την εξέλιξη της ανθρωπότητας σε όλους τους τομείς του επιστητού, δεν έχει κατορθωθεί η

εμπέδωση των βασικών ηθικών αξιών και ο σεβασμός των κύριων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ειρήνης, της ασφάλειας, της ζωής για όλους τους ανθρώπους.

Θέμα Δ

Δ1.

- Επικοινωνιακό πλαίσιο: άρθρο στη σχολική εφημερίδα
- Ύφος: απλό, φιλικό με κάποια στοιχεία προφορητικότητας
- Απαραίτητη η ύπαρξη τίτλου

«ΣΤΟΧΟΣ ΝΕΑΣ ΧΡΟΝΙΑΣ: ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΙΡΗΝΗ»

Πρόλογος

Μια νέα χρονιά ανέτειλε. Και όλοι θέτουμε νέους στόχους. Έτσι κι εμείς, αυτό το πρώτο φύλλο της σχολικής μας εφημερίδας για την νέα χρονιά θα το αφιερώσουμε σε στόχους που πρέπει να θέσουμε, όχι ως μεμονωμένα άτομα αλλά ως ανθρωπότητα για την ευημερία του πλανήτη. Γιατί, βρισκόμενοι στον 21ο αιώνα, θα περίμενε κανείς ότι η κοινωνία μας θα είχε λύσει τα προβλήματά της. Όμως ακόμα μαίνονται πόλεμοι στην υφήλιο των οποίων τη φρικαλεότητα δε φαίνεται να έχουμε συνειδητοποιήσει, με ανυπολόγιστες συνέπειες προς όλες τις κατευθύνσεις.

Κύριο μέρος

Ζητούμενο 1ο: συνέπειες του πολέμου κυρίως στα παιδιά

Δεν θα αναφερθούμε στις αυτονόητες συνέπειες του πολέμου, τις απώλειες αθώων και πολλές φορές άμαχων πληθυσμών, τις υλικές καταστροφές, την εξαθλίωση του ανθρώπινου είδους. Θα επιμείνουμε σε κάτι που συνήθως μας διαφεύγει: τις επιπτώσεις στην πιο ευάλωτη και συνάμα πιο σημαντική πληθυσμιακή ομάδα, το μέλλον της ανθρωπότητας, τα παιδιά. Τα παιδιά του πολέμου ακρωτηριάζονται ψυχικά και σωματικά. Στερούνται βασικά τους δικαιώματα στην ασφάλεια, στην οικογενειακή θαλπωρή, στην εκπαίδευση. Μαθαίνουν να ζουν μέσα στη βία και τη θεωρούν ως φυσιολογικό τρόπο συμπεριφοράς. Στρατολογούνται στον πόλεμο, χρησιμοποιούνται ως ανθρωπίνες ασπίδες σε ναρκοθετημένες περιοχές, ζουν τον φόβο του θανάτου. Έχουν μάθει να ζουν στο μίσος και στο πένθος. Και για όσα τυχόν μπορεί να διαφύγουν σε ασφαλέστερες χώρες, υπάρχει πάντα το ενδεχόμενο της εξώθησής τους σε διάφορες μορφές δουλείας και εκμετάλλευσης, όπως εμπόριο λευκής σαρκός, επαιτεία, αγροτικές ή οικιακές εργασίες, ζώντας μία διαφορετική κόλαση.

Ζητούμενο 2ο: τρόποι εδραίωσης κουλτούρας ειρήνης και με τη συμβολή των διεθνών φορέων

Τέτοιες καταστάσεις είναι απαράδεκτο να υφίστανται ακόμα στον 21ο αιώνα. Το αίτημα για μια κουλτούρα ειρήνης είναι περισσότερο από ποτέ επιτακτικό. Χρειάζεται σεβασμός και ανεκτικότητα στην πολιτιστική ταυτότητα κάθε λαού εκ μέρους τόσο των λαών όσο και των ηγετών τους –πολιτικών και πνευματικών– ώστε να μην θεωρηθεί καμία διαφοροποίηση αφορμή αντιπαράθεσης. Οι διεθνείς φορείς όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο Ο.Η.Ε. με τη δράση τους θα αποτελέσουν αυτούς τους εγγυητές της διεθνούς συνεργασίας και της συναδέλφωσης. Επιπρόσθετα, με την ενίσχυση της ανθρωπιστικής εκπαίδευσης και την παράλληλη προώθηση μαθημάτων και δράσεων διαπολιτισμικότητας θα εμφυσηθεί μία κουλτούρα ειρήνης, ανεκτικότητας και σεβασμού. Σημαντικός είναι και ο ρόλος του μαθήματος της Ιστορίας, στο πλαίσιο της οποίας θα καταστούν φανερές οι ωμότητες του πολέμου και η δυστυχία που επιφέρει.

Επίλογος

Ξέρουμε όλοι μας πολύ καλά πως ο πόλεμος πολλά κακά φέρνει και κανένα καλό. Όπως επίσης ξέρουμε πως ως απλοί πολίτες είναι δύσκολο να αντιταχούμε στα σχέδια των ηγετών για επέκταση της κυριαρχίας τους. Φυσικά και η ανάληψη πρωτοβουλιών από τους διεθνείς φορείς είναι πρωταρχικής σημασίας. Αλλά και η ενεργοποίηση όλων μας είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να επιτευχθεί η ειρήνη. Ας είναι αυτός ο στόχος μας για τη νέα χρονιά. Γιατί η ευημερία του πλανήτη είναι και δική μας ευημερία.